

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. Dissolvuntur argumenta, quæ cap. I. proposita sunt ex Caramuele
pro opinione damnata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

CAPVT V.

*Dissoluntur argumenta, quae
cap. 1. proposita sunt ex
Caramuele pro opi-
nionē damnata.*

SYMMARIVM.

*Quomodo pretium iustum aequivaleat
rei venditae? Et quid de chirogra-
phis? num. 41.*

*An pretium aequivaleat chirographo
in ordine ad contractum mutui, an
in ordine ad alium? num. 42.*

*An qui vult solvere anticipate mu-
tuum minori pretio, sit usurarius?
num. 43.*

*An si mutuator petat anticipatam
solutionem, possit mutuatarius sol-
vere minori pretio? num. 44.*

*An si mutuator exponat venale chi-
rographum mutuatarij, possit iste
illud emere minori pretio? num.
45.*

*Quomodo servetur aequalitas inter
mutuatorem, & mutuatarium?
num. 46.*

*Quomodo intelligendum sit, quod mi-
nus est, actionem habere, quam
rem? num. 47.*

41. **A**D primum respondeo, ma-
iorem cum distinctione
admittendam esse: concedo enim,
chirographum debiti solvendi post
annum vendi posse minori pretio, si
concurrant tituli lucri cessantis, aut
damni emergentis, aut si vendatur
tamquam merces vltronea; secus si
praedicti tituli non concurrant, vt
constat ex cap. 3. Deinde distinguo
minorem: pretium iustum aequivaleat
rei venditae, [quando praetium respi-
cit omnino substantiam rei venditae] **concedo**; nego vero [quando pre-

tium respicit circumstantias.] Cum
ergo chirographa vendantur minori
pretio ob circumstantias lucri ces-
santis, &c. inde est, quod minus illud
pretium, quo venditur chirographū,
non aequivaleret ipsi chirographo, &
summa aureorum in ipso contentae.
Et hinc patet, negandas esse conse-
quentias subsecutas.

42. Hæc quidem ita sunt iuxta
meam sententiam traditam cap. 3.
habet tamen ea argumentatio maio-
rem vim iuxta oppositam opinionē,
qua docet, independentem à lucro ces-
sante, & damno emergente, & re-
liquis circumstantijs relatis, posse
ea chirographa vendi minori pretio.
Adhuc tamen iuxta hanc opinio-
nem responderi potest, distinguendo
minorem, claritatis gratia: nam pre-
tium iustum aequivaleat rei venditae
[in ordine ad contractum emptionis,
& venditionis,] concedo [in ordi-
ne ad contractum mutui,] nego; vel
potius nego suppositum, quod in or-
dine ad contractum mutui detur pre-
tium: Itaque quia chirographum est
venale, respectu illius illud pretium
minus est aequivalens chirographo;
cum autem mutuum non sit venale,
ideò neque capax est pretij; atque
adeò non potest respectu illius esse
pretium aequivalens.

43. Ad secundum respondeo,
Sempronium fore usurarium, si
sponte sua velit solvere anticipate
Titio mutuatori (non perenti an-
ticipationem) suum debitum mino-
ri pretio. Et ratio est: quia antici-
pata solutio est quaedam remutatio
tacita; quia pecuniam, quæ sua erat
vsque ad complementum, iterum
dat transferendo domonium in pri-
mum mutuatorem; & ideò si vult
extinguere anticipate debitum mi-
nori pretio, vult habere lucrum ex-
mutuo; atque adeò committit cri-
men usurae.

44. Quod si Titius necessitate pressus petat anticipatam solutionem, poterit Sempronius solvere minori pretio, si lucrum cesset, non aliter: nam sola necessitas Titij superveniens non est titulus sufficiens, ut Sempronius accipiat lucrum ex mutuo. Quod si Titius petat anticipatam solutionem ex necessitate negotiandi per illam pecuniam, poterit Sempronius extinguere debitum minori pretio, ex solo contractu societatis, & affecuratione lucri. Nam quia Titius vult habere lucrum ex negotiatione, vult Sempronius particeps fieri emolumentum resultantis ex illa negotiatione; & quia incerta est quota emolumentum futuri, per modum affecurationis exigit illa quinque v. g. procentum.

45. At (ut propius accedamus ad formales terminos expressos in argumento) assero, si Titius exponat vanale chirographum, quo se obligavit Sempronius mutuarius, non licere Sempronio emere minori pretio chirographum, si exponitur vanale propter difficultatem recuperandi pecuniam mutuam; quia mutuarius tenetur ex iustitia auferre eam difficultatem. Si vero non exponitur vanale ob eam difficultatem, neque ob aliam causam, quæ sit ex parte Sempronij, sicut possunt alij emptores, ita Sempronius poterit illud emere eo minori pretio, quo ab alio emendum erat.

46. Quando autem dicitur in argumento, non servari æqualitatem inter mutuatore, & mutuarium, eo quod mutuarius potest extinguere debitum centum aureorum per nonaginta quinque aureos, & ut nos asserimus, non potest mutuator imponere onus centum aureorum, per mutuacionem nonaginta quinque aureorum; ne-

gandum est, in eo reperiri ullam inæqualitatem contra iustitiam. Etenim mutuarius non potest extinguere debitum minori pretio intra contractum emptionis, & venditionis, in casu supradicto, in quo potest emere chirographum suum minori pretio, sicut reliqui emptores. Quo pacto nulla est inæqualitas inter mutuatore, & mutuarium; quia non potest mutuarius extinguere debitum minori pretio, nisi egrediens à contractu mutui, & transiens (de consensu mutuatoris) ad contractum emptionis, & venditionis.

47. Ad tertium respondeo, verissimum esse, quod minus est, actionem habere, quam rem; minorem etiam esse veram, quod qui habet pecuniam præsentem, habet rem, & qui futuram, solum habet actionem: deinde vera est consequentia, scilicet minus esse habere pecuniam futuram, quam præsentem. Sed non propterea ipsa pecunia futura est quid minus, quam præsens: nam si mutuator habiturus esset illam in serinio, ex mutuacione illius non haberet minus, si tamen solutio esset omni modo secunda: & quamvis actio ad illam futuram sit quid minus; pecunia autem non est quid minus: quia mutuarius manet obligatus ad tantundem pecuniæ redendum.

